

angaar, er Folkethinget for sit Vedkommende gaaet ind paa Forslaget, desværre dog med nogle Nedsættelser i de af mig foreslaaede Lønninger. Jeg havde foreslaaet Rigsarkivaren Lønnet som Departementschef, de 2 Arkivarer som Kontorchef og Arkivsekretærene som Fuldmægtige. Man er vel gaaet ind paa — om end posteret paa en noget anden Maade — Arkivsekretærenes Lønninger, men dertmod har man nedsat Arkivarernes Lønning til den Lønning, som nu Kontorchefen i Kongerigets Arkiv har, og endelig har man nedsat Rigsarkivarens Lønning meget betydeligt. Man er vel gaaet ind paa at forhøje den Gage, som Geheimearkivaren har havt, til 4,800 Kr. fra 4,432 Kr., men paa den anden Side har man ikke villet lade ham stige længere end til 6,000 Kr., medens den nuværende Geheimearkivar kan stige til 6,432 Kr. Mit Forslag gik ud paa, at han skulde have en Begyndelsesgage paa 5,200 Kr. med Stigning til 6,800 Kr., men det har ikke været muligt i Folkethinget at faae Mere ud af det end det, der nu ligger for, og jeg har da, om end noget nødtvungent, sluttet mig dertil. Hele Ordningen er jo nemlig af saa stor Betydning saavel for de historiske Studiers Skyld som for Administrationens Skyld, at jeg ikke har kunnet anse det for forparligt paa Grund af de efter min Mening noget for lave Lønningsstøtser at modsætte mig Lovforslaget.

Den anden Del af Lovforslaget, som angik Provindsarkiverne, er man ogsaa i Folkethinget gaaet ind paa. Jeg havde foreslaaet et Arkiv for Nørrejylland, et for de sydlige Dele af Sjælland og Fyn og et for den østlige Del af Danmark. Man har imidlertid ment, at det var bedre at holde sig til den ældre Provindsdeling, og det er derfor blevet bestemt i Lovforslaget, at der skal være et Arkiv for Sjælland, et for Fyn og et for de østlige Provindser, og herimod kan jeg ikke have Noget at indvende.

Der har i Folkethinget været nogen Strid om, hvor det jydste Arkiv skulde lægges, idet der har været en Del Medlemmer, som have ment, at det vilde være rigtigt at lægge det i Aarhus som Sjællands største By. Jeg har imidlertid sluttet mig til Folkethingsudvalgets Flertal, som ønskede at lægge det i Viborg paa Grund af Viborgs

centrale Beliggenhed. Efter min Mening vil det for den største Del af Sjællands Vedkommende være bekvemmere at anbringe det jydste Arkiv i Viborg fremfor i Aarhus. Det andet Arkiv skal ligge i Odense og det tredie i Kjøbenhavn eller i alt Fald i Kjøbenhavns Nærhed. Jeg skal med disse Ord tillade mig at anbefale det foreliggende Forslag til det høie Things Belvilie.

Dan: Jeg beder det høie Thing om Undskyldning, fordi jeg paa et saa tidligt Tidspunkt har begjæret Ordet. Grunden er, at jeg ved private Forhold er forhindret i at overvære Thingsets Forhandlinger senere paa Dagen. Naar jeg har bedt om Ordet, er det ikke for at udtale mig om Lovforslagets Realitet, idet jeg fuldstændig slutter mig til de Tanker, som ere nedlagte i Lovforslaget, og er den høitærede Minister taknemlig for, at han har forelagt et Lovforslag til Løsningen af de Spørgsmaal, som her behandles. Jeg slutter mig ligeledes til, hvad der er foreslaaet i § 2 angaaende Ansættelsen af Embedsmænd og deres Lønninger. Det Spørgsmaal, jeg ønsker at sige et Par Ord om, er Spørgsmaalet om, hvor det er rigtigst at anbringe det jydste Arkiv, om det skal ligge i Aarhus eller, som Forslaget gaar ud paa, i Viborg. Jeg skal forsøge ikke at gjøre Spørgsmaalet større, end det i Virkeligheden er. Naar man ser paa Sagen alene for sig selv og uden at knytte den til noget Andet, er det et rent Hensigtsmæssigheds-spørgsmaal, der foreligger. Men set fra dette Synspunkt forekommer det mig, at man paa ingen Maade kan vælge Viborg, men at man maa vælge Aarhus. Naar man opretter et saadant Arkiv eller overhovedet vil befordre en Institution, som man ønsker, at saa Mange som muligt skulle have Lod og Del i, og saa Mange som muligt have Afgang til, gjaelder det om at lægge den paa et Sted, hvor de Fleste have Grunde og Forretninger, og hvorhen de Fleste ønske at komme. Nu ville ærede Medlemmer jo vide, at Aarhus har den Fordel i saa Henseende, at den er et Knudepunkt i det jydste Jernbanenæt, og at den har sin fortrinlige Havn, saa at Byen er saa let tilgængelig, som overhovedet noget Punkt i Sjælland kan være. Men det Samme kan ikke siges om Viborg. Naar man tænker